

[Forsvarsministeren.]

militært, men det ville være forkert af os ikke at drage fordel af den omstændighed, at vor landegrænse mod syd i stigende grad vil blive dækket derved, at NATO-styrkerne i Vesttyskland opnår øget forsvarsevne dels ved det tyske bidrag, som er under opstilling, dels ved mere effektive våben. Den fordel, vi kan drage, er netop en styrkelse af forsvaret af Sjælland, som jo fremdeles vil ligge mest udsat. Dette betyder i virkeligheden også en styrkelse af forsvaret af Danmark som helhed.

Endelig påstod det ærede medlem, at Danmark nu skulle forsynes med udprægede angrebsvåben. Dette er ikke rigtigt. Vi har som forskellige andre NATO-lande af USA fået tilbudt visse moderne raketvåben, men de våben, det her drejer sig om, er af rent defensiv karakter. Det er våben, der netop er konstrueret som forsvarsvåben. Placeret på dansk territorium kan de kun anvendes til forsvar, men på dette område vil de til gengæld betyde en væsentlig styrkelse af vore muligheder. Der er ikke for vort vedkommende tale om atomladninger allerede af den grund, at den amerikanske lovgivning ikke tillader, at sådanne ladninger overføres til andre landes styrker.

Økonomi- og arbejdsministeren (Krag): Såvel det ærede medlem hr. Aksel Møller som de ærede medlemmer hr. Erik Eriksen og hr. Bertel Dahlgaard har omtalt de europæiske planer om større markeder, som i øjeblikket er ved at blive til i Europa. Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for deres saglige bemærkninger. Alle var enige om at understrege de dybtgående og langtrækkende økonomiske virkninger, de europæiske markedsplaner kan få for os. Alle var også enige om, at vi endnu ikke er i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger til at kunne tage definitiv stilling. Der er intet heri, der kan give anledning til uenighed mellem regeringen og de ærede ordførere.

Problemernes centrale vigtighed gør imidlertid, at det vel ville være forkert, om der ikke også fra regeringens side blev fremsat en udtalelse om disse forhold.

Det, vi fra dansk side skal tilstræbe såvel i vort forhold til det vesteuropæiske frihandelsområde som til de seks landes toldunion, er naturligvis, at vor eksport ikke

bliver ringere stillet gennem disse ordninger, end den hidtil har været. Tværtimod må vi fra dansk side have rimelig og lige adgang til at få del i de fremskridt, der skabes i Vesteuropa ved en fortsat frigivelse af handelen. Det ville unøgtelig være et besynderligt og helt urimeligt resultat af europæisk samarbejde, hvis Danmark, måske som det eneste af de deltagende lande, som følge af samarbejdet skulle møde større skranker for sin eksport end de betydelige skranker, vi allerede i dag står over for på landbrugsområdet.

Udviklingsmulighederne falder i to forskellige kategorier, efter som vi ser på industrieksporten eller på landbrugseksporten.

For industrieksporten vil nyordningerne næppe skabe specielle danske problemer. Ved frihandelsområdets dannelse — sådan som de foreløbige planer tegner billedet — vil vor industrieksport i princippet få samme adgang til de europæiske markeder som andre europæiske landes industrieksport. At vi fortsat har vore vanskeligheder at kæmpe med med hensyn til dobbeltpriser på vigtige råvarer o. s. v., er en anden sag. Det tjener i øvrigt til dansk industris ære, at den eksportmæssigt har formået at hævde sig trods disse vanskeligheder.

Det er for landbrugseksportens vedkommende, at de store problemer gør sig gældende. Hvis udviklingen virkelig førte med sig, at der blev oprettet et frihandelsområde, som på forhånd udelukkede landbrugsvarerne, og hvis der samtidig blev dannet en toldunion mellem de seks, som i realiteten var diskriminerende mod os, som stillede vore landbrugsvarer ringere end hidtil på de seks' marked — ja, så måtte et sådant resultat være uacceptabelt fra et dansk synspunkt. Vi arbejder på, at dette ugunstige resultat undgås dels ved udvalgsforhandlingerne under OEEC i Paris om frihandelsområdet, dels ved direkte kontakt med de seks.

Egentlig burde det vel falde svært for os at tro, at de seks lande, der har udkastet disse vidtrækkende planer, skulle nære noget ønske om at følge en politik, der vil forøge Danmarks økonomiske vanskeligheder i en sådan grad, at hele vort frugtbare samhandelsforhold til disse lande kan blive bragt i fare. Jeg håber, at der inden for de